

Posudek diplomové práce Terezy Libichové **Emblematické redukce autora jako literární ikony či „star“**

Diplomová práce Terezy Libichové se soustředila na atraktivní fenomén literární produkce druhé poloviny 20. století, kterým je vytváření specifického obrazu autora v dialogu mezi texty, paratexty a recepcí. Autorka vychází z konceptu „emblematické redukce autora“ Petra Bílka a samostatně jej rozvíjí na příkladech čtyř typů emblematických redukcí v tvorbě a sebetvorbě autorů Eduarda Limonova, Venedikta Jeroferova, Charlese Bukovského a Bohumila Hrabala.

Diplomová práce vzhledem k tomu, že sám pojem emblematické redukce autora není pojmem, který by byl ustálený, nutně sleduje dvě linie teoretického výkladu. Za první ve stručnosti se musí vzhledem k volbě svého tématu vyrovnat s historickým vývojem fenoménu a pojmu autor (resp. čtenář) a za druhé specifikuje, co znamená emblematická redukce.

První problém, který by se mohl stát historickou pastí svoji rozsáhlostí, poměrně dobře řeší a ukazuje, že je schopna vést v materiále jasnou linii svého teoretického záměru. Stručný historicko-teoretický úvod je zřetelný a jasný. Druhá metodologická linie v práci odkrývá pojem emblematická redukce ve vztahu k známějším pojmům mýtu a mytologie u Rolanda Barthesa. Právě zde je zřejmé, že se práce nemůže zůstat u popisu funkce a obrazu autora textu, ale že nutně musí do metodologické analýzy přibrat čtenáře a v širším kontextu celou čtenářskou societu, která vytváří specifickou emblematickou redukci autora. Diplomová práce interakci různorodých pozic autor-čtenář. Tento komplexní vztah našťestí diplomantka sama neredukuje a ukazuje pohyb mezi nimi ne taxonomicky, ale na konkrétních příkladech, kde dochází k oné paradoxní barthovské smrti autora, aby se zrodil jeho intertextuální „mýtus“. Tereza Libichová je dobře obeznámena s naratologickými analýzami, které ji napomáhají najít klíč k problému autobiografie a autobiografického románu, kde stylizace, deformace a jistá karnevalovost autorského subjektu je jedním ze základních rysů.

V této souvislosti je třeba zmínit ještě jiný teoretický zdroj, o který se diplomatka opírá a tím jsou fenomenologicko-hermeneutické výklady Zdeňka Mathausera na subjektem autora.

Snad právě Mathauser svoji metaforou autora „vyklánějícího se reálného autora do prostoru textu“ nejvíce napomohl, pochopit a formulovat dění uvnitř autobiografického textu. Je trochu škoda, že autorka nevyužila více možností Mathauserovy studie „Autor životní a autor recepční“ v tom duchu, jak jej naznačuje v samotném závěru své studie. Tato studie se totiž opírá o Michaila Bachtina a jeho dialogické pojetí autorského subjektu a poté co představí svůj výklad, zmiňuje se o velice produktivní sémiotickou interpretaci Bachtinova dialogu Renate Lachmannové, která ji dovádí do blízkosti francouzského poststrukturalismus a sémiotiky. Určitá metaforická volnost dialektického pojmu dialog a dialogické slovo, který Bachtin využívá i k popisu vztahu skutečného autora a autorského textového subjektu, dovoluje analyzovat dynamiku „řeči“, tedy hlavně odkazujíc na Mathausera „ambivalenci způsobu psaní“ románů a to v našem případě románů autobiografických. Návrat k původním textům Michaila Bachtina by možná napomohl pochopit výraznou karnevalovost analyzovaných románů, a to platí zvláště o románech ruských.

Ale tato diskusní poznámka nemá za cíl odmítnout tuto kvalitní a evidentně samostatnou práci, která jasně a bezpochybně svědčí o výborných analytických schopnostech diplomantky.

Práci doporučuji k obhajobě.

Libuše Heczková, PhD.

